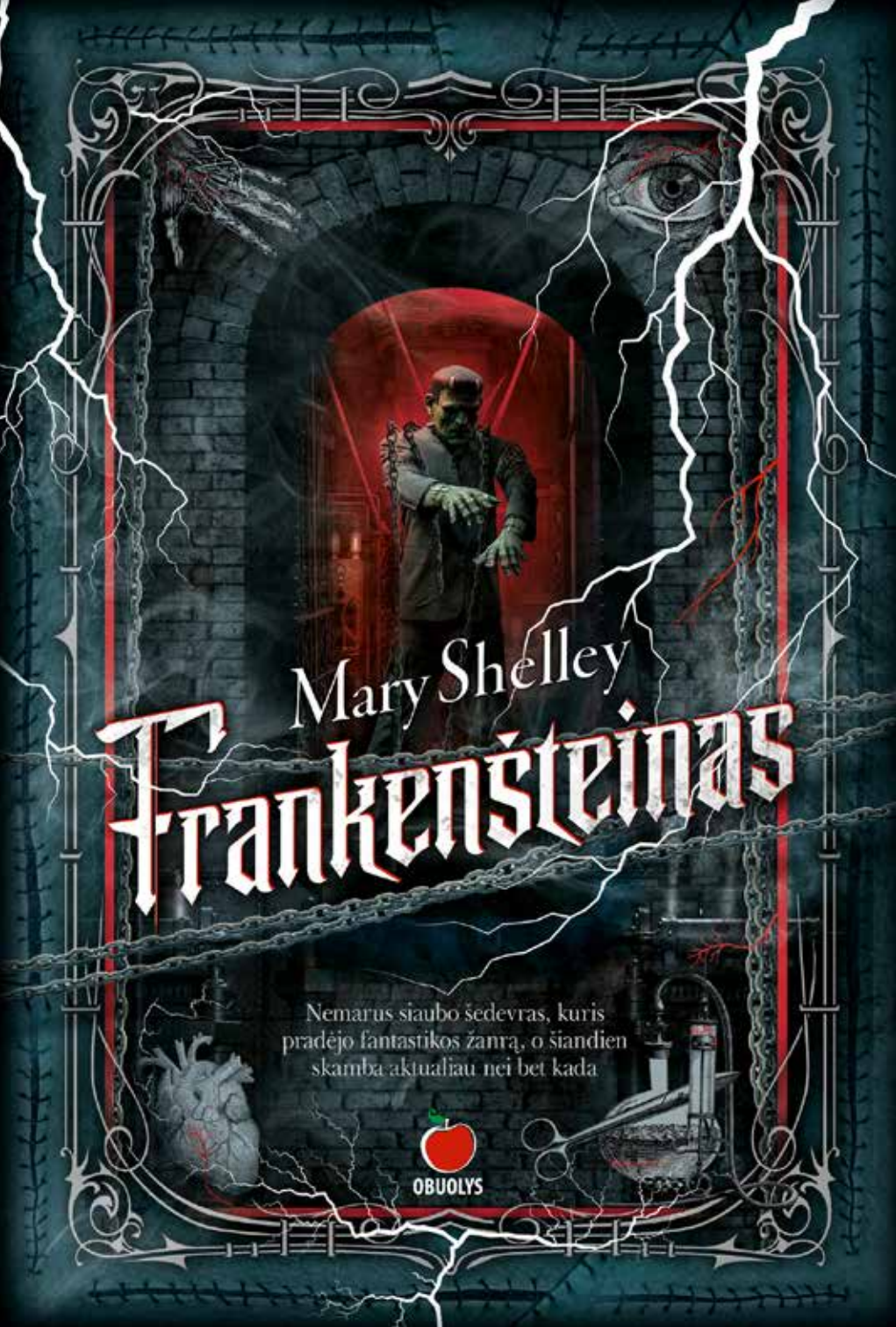

Mary Shelley

Frankensteinas

Nemarus siaubo šedevras, kuris
pradėjo fantastikos žanrą, o šiandien
skamba aktualiau nei bet kada

Mary Shelley
Frankensteinas

Iš anglų kalbos vertė
IRENA ALEKSAITĖ

I SKYRIUS

Esu kilęs iš Ženevos. Mūsų šeima yra viena iš žymiausių respublikoje, o mano protėviai daugelį metų buvo tarėjai ir sindikai*. Tėvas turėjo kelis visuomeninius postus, garbingai susidorodamas su pareigomis ir tuo pelnydamas visuotinį pripažinimą. Jis buvo gerbiamas žmogus, visi jį pažinojo kaip teisingą, nenuilstantį pareigūną. Jaunystės metus jis praleido rūpindamasis savo krašto reikalais. Dėl įvairių aplinkybių jis negalėjo jaunas vesti, ir tik antroje gyvenimo pusėje tapo šeimos galva.

Kadangi vedybų aplinkybės puikiai atskleidžia jo būdą, privalau būtinai apie jas papasakoti. Vienas iš artimiausių jo bičiulių buvo pirklys, kuris, pasiekęs sėkmės ir prabangos

* Kai kuriose Europos šalyse organizacijos arba įstaigos įgaliojimas byloms teismuose vesti.

viršūnę, dėl nepalankiai susiklosčiusių aplinkybių virtinės nusirito į slegiantį skurdą. Tasai žmogus, pavarde Biufortas, buvo išdidaus, nenuolaidaus būdo ir niekaip negalėjo susitaikyti su tuo, kad teks gyventi skurde, visų pamirštam ten, kur iki šiol, priklausydamas aukštuomenei ir pasirodydamas visuomenėje su visu įmanomu šaunumu, buvo įžymus žmogus. Tad kaip galėdamas garbingiau išmokėjęs visas skolas, jis išvyko su dukra į Liucernos miestą, kur gyveno skurdžiai, užsidaręs nuo žmonių stačiai apverktinoje padėtyje. Tėvas mylėjo Biufortą kuo nuoširdžiausiai, todėl tai, kad draugui teko pasitraukti iš visuomeninio gyvenimo ir dar tokiomis nemaloniomis aplinkybėmis, labai slėgė jo širdį. Jis karčiai priekaištavo bičiuliui dėl puikybės, kuri jo elgesį padarė nevertą juos jungiančios draugystės. Tad tėvas negailėjo nei laiko, nei jėgų, kad tik jį surastų, puoselėdamas viltį, kad įkalbės draugą pradėti karjerą iš naujo, pasiūlęs jam piniginę ir kitokią paramą.

Biufortas ėmėsi veiksmingų būdų, kad apsunkintų paieškas. Tik po dešimties mėnesių tėvui pavyko sužinoti, kur jis gyvena. Labai nudžiugęs jis nuskubėjo į namus skurdžioje gatvelėje. Nuo slenksčio į tėvą padvelkė skurdas ir sielvartas. Iš viso savo turto Biufortas tesugebėjo išsaugoti nedidelę sumą pinigų. Jų galėjo užtekti vos keletui mėnesių, bet jis tikėjosi, kad per tą laiką suras padorią tarnybą kokiuose nors prekybos namuose. Tačiau tas laikotarpis praėjo nieko neveikiant, o kankinanti jį gėla vis stiprėjo, vis smarkiau jį graužė (mat vargšas turėjo pakankamai laiko apmąstymams); galop sielvartas

taip jį prislėgė, kad praėjus vos trims mėnesiams po katastrofos, Biufortas atgulė ir jau nebeatsikėlė iš patalo.

Duktė slaugė jį kuo rūpestingiausiai, baisiai atsidavusi, bet ir ją ėmė neviltis matant, kaip greitai nyksta jų menki ištekliai. Tačiau Karolina Biufort buvo nepaprasto proto ir būdo – drąsa padėjo tai šauniai merginai priešintis užgriuvusioms bėdoms. Ji susirado paprastą darbą – pinti šiaudinius demblius. Tuo ir įvairiais kitais būdais užsidirbdavo truputį pinigų, kurių vos užteko kukliai pramisti.

Taip praėjo keli mėnesiai. Biuforto sveikata vis blogėjo. Mergina beveik visą laiką turėjo skirti ligonio slaugymui, dėl to jos uždarbis smarkiai sumažėjo. Praėjus beveik dešimčiai mėnesių po išvykimo iš gimtojo miesto, tėvas mirė ant jos rankų, palikęs ją našlaitę ir elgetą. Tai buvo merginai nepaprastai skaudus smūgis. Suklupusi prie tėvo karsto ji graudžiai verkė. Taip ją užtiko mano tėvas, kai įėjo vidun. Jis pasirodė tarytum angelas sargas ir apgobė vargšę merginą savo sparnais. Palaidojęs bičiulį, nusivežė ją su savimi į Ženevą ir atidavė giminaičių globai. Praėjus dvejiems metams po tų įvykių, Karolina tapo jo žmona.

Tarp mano tėvų buvo didelis amžiaus skirtumas, tačiau toji aplinkybė, regis, tik dar labiau juos rišo abipusio atsidavimo jausmu. Tiesmukiškas mano tėvo protas vadovavosi ypatingu teisingumo jausmu – todėl anksčiau, nei rimtai įsipainiojo į meilės tinklus, jis turėjo būti tikras, kad toji meilė yra visiškai pagrįsta ir pelnyta. Gali būti, kad kažkada jis buvo patyręs

meilės tragediją, nusivylęs kokia nors lengvabūdė mylimąja, ir paskui, jau sykį nudegęs, vengė pernelyg greitai daryti išvadas apie nepakankamai patikrintus dalykus. Jo jausmas mano motinai rėmėsi neslepiamu dėkingumu ir pagarba, ir tuo iš esmės jis skyrėsi nuo panašaus amžiaus žmonių, paprastai vaikiškai apsvaigusių iš meilės. Tėvo jausmo pagrindą sudarė gili pagarba jos privalumams ir troškimas koku nors būdu atlyginti už skausmą ir kančias, kurias jai teko patirti. Šitai jam teikė ypatingą patrauklumą. Jis darė viską, kad tik išpildytų jos poreikius ir norus. Jis troško apsaugoti ją nuo blogio ir skriaudų taritum sodininkas kokią tropikinę gėlę nuo svetimo klimato; norėjo sukurti tokią aplinką, kurioje jos subtilus ir kilnus protas bei jausmai patirtų tik teigiamas emocijas. Juk jos sveikata, netgi iki šiol išsaugota vidinė ramybė buvo neseniai išgyventos tragedijos gerokai sukrėsta.

Per tuos dvejus metus iki vedybų tėvas paeiliui atsisakė visų savo pareigų. Todėl tuojau pat po sutuoktuvių jie išvyko į kelionę po saulėtąją Italiją. Vis naujos vietos, nauji kraštovaizdžiai ir neatslūgstantis susidomėjimas aplinka – o tai visuomet lydi keliaujančius po tą nuostabų kraštą – turėjo sustiprinti, atgaivinti mano motinos organizmą.

Iš Italijos jie nuvyko į Vokietiją ir Prancūziją. Aš esu jų pirmagimis, gimiau Neapolyje ir lydėjau juos visose kelionėse. Keletą metų buvau jų vienintelis vaikas. Taip labai prisirišęs vienas prie kito, jie, regis, sėmė iš stebuklingo meilės šaltinio neišsenkamus jausmų lobius, kuriuos liedavo ant manęs.

Švelnios motinos glamonės ir kupinas gerumo bei laimės tėvo, žvelgiančio į mane, šypsny – tokie mano pirmieji prisiminimai. Buvau jų džiaugsmas, dievaitis ir dar kai kas daugiau – jų kūdikis, nekalta ir bejėgiška būtybė, atsiųsta jiems paties dangaus. Tos būtybės auklėjimas, kad taptų naudingu visuomenės nariu, ir jos likimas buvo patikėta jiems – nuo to, kaip jie atliks savo pareigą, priklauso, ar to mažo žmogučio laukia laimė, ar nelaimė. Gilus įsitikinimas, kad jų pareiga yra rūpintis kūdikiu, kuriam suteikė gyvybę, dar sustiprintas gaivinančio nuoširdumo, viešpataujančio jų santykiuose, – štai tie dalykai, kurie aiškiai nusako, kokių būdu vaikystėje man buvo įdiegti gero auklėjimo principai, o tų principų pagrindas buvo susitvardymas, kantrumas ir mielaširdingumas, kurių buvau mokomas kasdien, šie dalykai taip pat liudija apie nepaprastą mokėjimą elgtis su manim, todėl mano gyvenimas buvo lyg nepabaigiamas žaidimas ir džiaugsmas.

Ilgą laiką jie turėjo globoti tik mane vieną. Nors mano motina nekantriai laukė dukrelės, aš tebebuvau jų vienintelis palikuonis. Man buvo kokie penkeri metai, kai išvykos už Italijos ribų metu savaitę praleidome prie Komo ežero. Visuomet palankiai nusiteikę kitų atžvilgiu, mano tėvai dažnai lankydavosi beturčių trobelėse. Motina tai laikė savo šventa pareiga, nes negalėjo pamiršti, ką kažkada jai pačiai teko iškentėti ir kaip buvo išgelbėta iš tos bėdos, tad dabar ji pati pasirodydavo lyg angelas sargas tiems, kuriuos slėgė rūpestis ir vargas. Syki vieno pasivaikščiojimo metu tėvų dėmesį patraukė skurdi

trobelė, pasislėpusi slėnio klostėse. Ji atrodė visų apleista, skęstanti sielvarte, o skudurais vos prisidengę vaikai, susimetę kieme į pulkelį, iškalbingai liudijo apie baisiausią skurdą. Kartą, kai tėvas vienas išvažiavo į Milaną, motina, paėmusi kartu ir mane, aplankė jos gyventojus.

Ten rado valstietį ir jo nusidirbusią, nuo rūpesčių naštos sulinkusią žmoną, kuri kaip tik tuo metu dalino skurdžius pietus penkiems išalkusiems vaikams. Tarp tų mažylių vienas vaikutis, mergytė, ryškiai skyrėsi nuo kitų. Atrodė, lyg ji būtų kilusi iš kitos giminės. Mergytė buvo smulkaus sudėjimo ir nepaprastai žavi, nors kiti buvo vieninga tamsiaakių, kresnų mažųjų valkatų ketveriukė. Mergytės plaukai buvo šviesaus aukso spalvos ir, nežiūrint skurdžių drabužėlių, teikė jos galvutei tikros elegancijos. Ji buvo aukštos, tyros kaktos, skaisčių mėlynų akių, o jos burna ir visas dailus veidelio ovalas dvelkė tokiu meilumu bei jausmingumu, kad kiekvienas, vos pamatęs, tartų ją esant aukštesnės rasės būtybę, atsiųstą dangaus, kurios kiekvienas veido bruožas pažymėtas dieviškumo ženklu.

Kaimietė, matydama, su koku susižavėjimu ir nuostaba mano motina žvelgia į tą žavią mergytę, tuojau pat papasakojo jos istoriją. Ji ne jos vaikas, o Milano bajoro duktė. Jos motina buvo vokiečių, bet mirė gimdydama. Vaikas buvo atiduotas auginti jiems – tuomet jie vertėsi kur kas geriau, buvo neseniai vedę, ką tik buvo gimęs pirmagimis. Jų globotinės tėvas priklausė tai italų kartai, kuri gyveno antikinės Italijos šlovės

prisiminimais, – vienas iš *schiavi ognor frementi**, trokštantis iškovoti tėvynei laisvę. Jis tapo to troškimo auka. Ar mirė, ar tebedejuoja kokiam nors Austrijos kalėjime – kas žino. Jo turtas buvo konfiskuotas, duktė liko beturtė našlaitė. Taip ji pasiliko gyventi pas tėvius ir žydėjo jų primityviose sąlygose, puikesnė už sodo rožę tarp dygių erškėčių.

Kai mano tėvas grįžo iš Milano, rado hole žaidžiančią su manim mergytę, žavesnę už cherubiną paveikslėlyje, – būtybę, kuri savo žvilgsniu tarytum skleidė spindulius ir kurios figūrėlė ir judesiai buvo tokie grakštūs, kad jokia kalnų ožkelė negalėjo jai prilygti. Tas netikėtas reginys jam buvo tučiuojau išaiškintas. Tėvui sutikus, mano motina išprašė iš valstiečių, kad perleistų jai savo globotinę. Jie labai mylėjo savo meiliają našlaitėlę, tačiau sutiko, kad pasieltų jos atžvilgiu neteisingai, palikę ją skurde, jei Apvaizda pasiuntė tokius pasiturinčius globėjus. Dar pasitarė su kaimo klebonu, ir galų gale Elizabeta Lavenca visam laikui apsigyveno mano tėvų namuose – ji man tapo daugiau nei sesuo: nuostabia ir garbinama visų mano užsiėmimų ir džiaugsmų drauge.

Elizabetą mylėjo visi be išimties. Karštas ir, galima sakyti, besiribojantis su pagarba prisirišimas, kurį visi jai jautė, buvo pasididžiavimo bei begalinio džiaugsmo šaltinis ir man, kuriam nuo pat gimimo buvo skirta tas pat. Elizabetos parsigabenimo namo išvakarėse motina juokais man tarė:

* Pažodžiui: visad drebantys belaisviai (iš pasipiktinimo prieš svetimą tironiją) (*it.*).

– Turiu savo Viktorui žavią dovanėlę, gausi ją rytoj.

O kai kitą dieną pristatė man Elizabetą – kaip žadėtą dovaną, aš su vaikišku rimtumu tą frazę išsiaiškinau pažodžiui ir buvau tikras, kad Elizabeta priklauso man, kad turiu ją globo-
ti, kad man leista ją mylėti ir lepinti. Visas sakomas jai pagy-
ras priimdavau lyg skirtas mano nuosavybei. Vadinome vienas
kitą familiariai, giminiškai. Tačiau joks žodis, joks žvilgsnis
negalėjo išreikšti ir atskleisti mano požiūrio į ją: ji reiškė man
daug daugiau nei sesuo, kadangi iki pat mirties turėjo būti tik
mano.

II SKYRIUS

Mes augome drauge. Amžiaus skirtumas tarp mūsų buvo mažiau kaip metai. Turbūt nėra reikalo minėti, kad niekada nesipykdavome, jokių nesutarimų tarp mūsų nėra buvę. Mūsų gyvenimą gaivino harmonijos dvasia, o charakterių skirtumai ir kontrastai tik dar labiau artino. Elizabeta buvo ramesnė, mąslesnė, o aš, nepaisant karštakošiškumo, galėjau ištvermingiau ir stropiau dirbti, kur kas smarkiau troškau žinių. Jos siela linko į kupiną fantazijos poetų kūrybą, o didingi, nuostabūs vaizdai, iš visų pusių supantys mūsų namą Šveicarijoje, virš viso pasaulio kylinčios kalnų viršūnės nenuilstamai teikdavo jai galimybę gėrėtis ir stebėtis. Ji žavėjosi metų laikų kaita, audromis ir ramybe, žiemos tyla ir pulsuojančia alpiškosios vasaros gyvybe bei veikla. Tačiau jei mano draugė stebėjo tuos nuostabius reiškinius susimąsčiusi ir rimta, siurbdama širdin

pasaulio grožį, tai aš rasdavau didžiausią malonumą, stengdamasis atskleisti reiškinių priežastis. Pasaulis man buvo paslaptis, kurią troškau įspėti. Smalsumas, rimti bandymai, norint atrasti paslėptus gamtos dėsnius ir entuziastingas džiaugsmas, kurio apimtas jų ieškodavau – visa tai yra pirmi išpūdžiai, įsirežę į mano atmintį.

Man buvo septyneri, kai tėvams gimė antras sūnus. Tuomet jie atsisakė kelionių ir visam laikui apsigyveno gimtajame krašte. Turėjome namą Ženevoje ir *campagne** ant rytinio Belrivo ežero kranto, per kokią mylią nuo miesto. Daugiausiai laiko praleisdavome kaime – taigi mano tėvai gyveno, galima sakyti, atsiskyrę nuo žmonių. Aš pats nemėgau triukšmo ir vengiau didelės draugijos, bet visa širdim prisirišau prie kelių išrinktųjų. Dėl tos priežasties mokyklos draugai apskritai buvo man abejingi, bet su vienu iš jų mane siejo artima draugystė. Tai buvo Ženevos pirklio sūnus Henris Klervalas. Tasai berniukas turėjo ypatingą talentą ir vaizduotę. Be to, mėgo veiklą, sunkumus, net ieškojo pavojų – vien tik norėdamas patirti emocijas. Jis puikiai išmanė riterių literatūrą, labai mėgo viduramžių romanus. Kūrė dainas apie didvyrius ir pradėjo rašyti apysakas apie riterių nuotykius ir visokius burtus. Mėgino su mumis statyti spektaklius, rengti maskaradus, persirenginėti Ronsevo personažais, karaliaus Artūro Apvaliojo Stalo riteriais ir kryžiaus žygių dalyviais, kurie liejo savo kraują, kad išvaduotų iš netikėlių rankų šventąjį karstą.

* Kaimo namas, vasarnamis (*pranc.*).

Ko gero, nėra kito tokio žmogaus, kurio vaikystė būtų laimingesnė nei mano. Mūsų namuose viešpatavo nuoširdžiausio palankumo ir tolerancijos atmosfera. Kiekviename žingsnyje jautėme, kad tėvai nėra tironai, persekiojantys mus savo bjauriais kaprizais, atvirkščiai – jie buvo priežastis ir šaltinis neskaičiuojamų malonumų, kurie stačiai liejosi ant mūsų galvų. Ėmęs bendrauti su kitomis šeimomis, labai aiškiai suvokiau, koks nepaprastai laimingas yra mano likimas, todėl atsidėjau tėvams karšta meile.

Kartais būdavau impulsyviai nusiteikęs, mane užvaldydavo nežaboti troškimai, tačiau visas tas vidinis kunkuliavimas vyko pagal kažkokį dėsni, kuris vedė ne prie vaikiškų žaidimų, o prie kryptingų pastangų pažinti tai, kas yra aplink mane, – nors ne viską, o darant atranką. Turiu prisipažinti, kad manęs visiškai nedomino nei kalbų struktūra, nei valdymo kodeksai, nei politika. Aš troškau įminti dangaus ir žemės mįsles, ir nesvarbu, ar mane domino išorinis dalyko apvalkalas, ar slapta gamtos dvasia, ar žmogaus sielos paslaptis – visuomet mano tyrimas kryo į metafizinius arba tikra to žodžio prasme į gamtinio pasaulio slėpinius.

Tuo tarpu Klervalą domino, jei taip galima pasakyti, moraliniai santykiai. Jo dėmesį traukė judri gyvenimo scena, herojų dorybės, žmonių sumanymai ir poelgiai. Kupinas gražiausių vilčių, jis svajojo tapti vienu iš tų, kurių vardai yra įamžinti literatūroje kaip šaunių ir bebaimių žmonių giminės geradarių. O maldinga Elizabetos siela degė mūsų tyliam name tarytum

amžina lempelė prie švento paveikslo. Simpatija, kurią ji mums jautė, buvo tarytum neįkainojamas lobis. Jos šypsena, švelnus balsas ir meilus nuostabių akių žvilgsnis visada buvo su mumis, kad teiktų laimę ir skatintų veikti. Ji buvo meilės dvasios įsikūnijimas, viską raminantis ir viskam suteikiantis grožį. Pasikendęs savo tyrimuose, būčiau galėjęs tapti paniurusiu vienišumi arba karštakošiškumas būtų pavertęs mane atžaruoliu, jei šalia nebūtų buvę jos ir ji nebūtų perteikusi man trykstančio iš širdies švelnumo. O Klervalas – ar koks nors blogis galėjo sutepti taurią Klervalo sielą? Tačiau jis galėjo ir nebūti toks tobulai humaniškas, toks pakantus savo taurume, toks nuoširdus ir jautrus, tegu ir apimtas didžiųjų darbų ir didžiųjų nuotykių troškimo, jei vėl ji nebūtų atskleidusi jam tikro geradarystės džiaugsmo ir nepasistengusi, kad savo kilnių norų priešakyje jis iškeltų norą daryti gera.

Ak, su koku nepaprastu malonumu prisimenu tuos vaikystės metus, kai neganda dar nebuvo suteršusi mano proto ir jo spindulingų vizijų apie kažkokį didų ir naudingą vaidmenį pasaulyje nepakeitė niūriais, sukoncentruotais į save patį apmąstymais. Be to, pasakodamas apie savo jaunystės metus, pabrėžiu įvykius, kurie nepastebimai, bet neišvengiamai vedė prie vėlesnių, deja, nelaimę atnešusių darbų – nes kada tik pažvelgiu atgal, į ištakas tos didžios aistros, kuri vėliau tapo mano lemtimi, visuomet prieinu prie tos pačios išvados, kad toji aistra lyg kalną upė prasidėjo nuo mažyčių, beveik neįžiūrimų šaltinėlių, o kelyje vis stiprėdama tapo gaivalinga srove,

kuri savo bangose sykį ir visam laikui paskandino visas mano viltis ir džiaugsmus.

Natūrfilosofija* – tai mano demonas, man skirtos lemties įrankis. Todėl šiame pasakojime norėčiau pabrėžti tuos faktus, kurie pastūmėjo mane pasirinkti kaip tik tą, o ne kitą mokslo kryptį. Pamenu, buvau tuomet kokių trylikos metų, kai visi išsiruošęs iškylon prie gydomųjų Tonono vandenų. Dėl lietingo oro vieną dieną turėjom praleisti po stogu. Ten atsitiktinai aptikau Kornelijaus Agripas darbų tomą. Mašinaliai ir apatiškai atsiverčiau knygą. Tačiau teorija, kurią bandė įrodyti, ir stebuklingi įvykiai, kuriuos jis pateikė kaip įrodymus, kaip mat tą apatijos jausmą pavertė tikru entuziazmu. Man atrodė, kad protą apšvietė nauja šviesa. Šokinėdamas iš džiaugsmo papasakojau tėvui apie savo atradimą. Bet jis, metęs į viršelį nerūpestingą žvilgsnį, tarė:

– A, Kornelijus Agripa! Brangusis Viktorai, negaišk veltui laiko, tai nieko vertas dalykas.

Jeigu, užuot atsainiai ištaręs tuos žodžius, tėvas būtų pasistengęs man išaiškinti, kad Agripas tezės yra visiškai pasenusios, o dabar egzistuojanti šiuolaikinė žinių sistema disponuoja nepalyginamai stipresniais argumentais nei senoji, nes pastarosios įrodymai yra laužti iš piršto, tuo tarpu šiuolaikinės – realūs ir praktiški, tai tuomet, be jokios abejonės, būčiau numetęs Agripą ir su dar didesniu įkarščiu grįžęs prie ankstesnių studijų, tenkindamas jau pažadintą vaizduotę.

* Spekuliatyvus gamtos, kaip visumos, aiškinimas.

Greičiausiai net mano minčių eiga nebūtų gavusi to lemtingo impulso, kuris vėliau sugriovė man gyvenimą. Bet probėgšmais mestas žvilgsnis į knygą manęs anaipol neįtikino, kad jos turinys yra tėvui žinomas. Tad skaičiau ją toliau baisiausiai susidomėjęs.

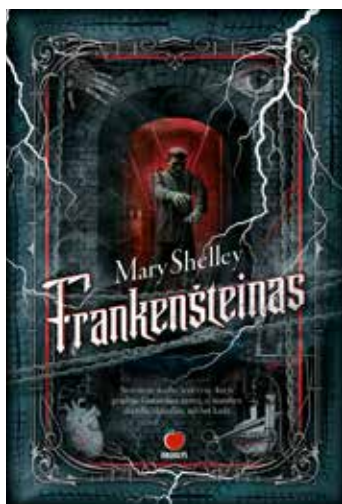
Grižęs namo, pirmiausiai pasistengiau įsigyti visus to autoriaus tomus, o vėliau Paracelso ir Alberto Magnaus. Skaičiau ir gilinausi į neįprastas tų autorių fantazijas su neapsakomu malonumu. Mačiau jose lobius, apie kuriuos, išskyrus mane, nedaug kas nežinojo. Jau anksčiau esu minėjęs, kad mane visuomet degino karštas noras įsiskverbti į slapčiausias gamtos mįsles. Nepaisant nuostabių atradimų, kuriuos per sunkų triūšą padarė šiuolaikiniai filosofai, nuo tos mokslinės medžiagos visuomet pasitraukdavau nepatenkintas ir neįtikintas. Seras Izaakas Niutonas, rodos, ne sykį yra prisipažinęs, kad jaučiausi esąs vaikas, renkantis kriaukleles ant kranto to didžiulio ir neištirto vandenyno, kurį sudaro mūsų dar neatrastos tiesos. Tie iš jo pasekėjų, dirbantys įvairiose mokslo srityse, su kurių darbais buvau susipažinęs, netgi mano vaikiškai vaizduotei atrodė paprasti mokiniai, atsitiktinai susidomėję tomis pačiomis problemomis.

Nemokytas kaimietis matė aplink save gamtos gaivalus ir mokėjo savo kasdieniniame gyvenime jais pasinaudoti. Pats mokyčiausias filosofas žinojo ne ką daugiau. Jis kilstelėjo uždangą, atidengdamas gamtos veidą, tačiau jos amžinos ir nesunaikinamos savybės tebeliko neįmintas stebuklas ir paslaptis.

Jis galėjo pjaustyti, dėti atskirais anatomiciais gabalais ir duoti jiems pavadinimus, tačiau, jau nekalbant apie galutines išvadas, net antro ar trečio laipsnio priežastys jam buvo visiškai nežinomos. Ilgai stebėjau sustiprinimus ir kliūtis, kuriomis apsitvėrė gamta, kad žmogus neižengtų į jos tvirtovę, ir per savo nenusimanymą karštai piktinausi tokia pasaulio tvarka.

O čia buvo knygos, čia buvo žmonės, kurie tyrė giliau ir žinojo daugiau. Šventai tikėjau visais jų pateiktais įrodymais ir tapau jų mokiniu. Gal kam nors gali pasirodyti keista, kad aštuonioliktame amžiuje toks dalykas yra įmanomas, tačiau aš vienu metu ir mokiausi Ženevos mokykloje pagal bendrą programą, ir tam tikra prasme buvau savamokslis, jei kalbėsime apie mano mokslinius tyrinėjimus. Tėvas nebuvo linkęs į mokslus, todėl turėjau, būdamas vaikiškai trumparegis, pats tvarkytis su savo nepasotinamu studentišku žinių troškimu. Naujųjų mokytojų vadovaujamas, su įkarščiu puoliau ieškoti filosofinio akmens ir gyvybės eliksyro. Tas antrasis paglemžė visą mano dėmesį. Įgytas turtas būtų antraeilis dalykas, nes jis yra tuščia vieta palyginti su šlove, kuri lydėtų atradėją, sugebėjusį iš žmogaus kūno išvyti ligas ir padaryti jį niekuo nepažeidžiamą – išskyrus smurtinę mirtį!

Tačiau tuo mano svajonės neapsiribojo. Mano numylėti autoriai dosnia ranka žadėjo dar vieną dalyką – galimybę iššaukti dvasias arba velnius, ir įgyvendinti tą pažadą stengiausi su visu įmanomu įkarščiu. Dėl to, kad mano sakomi užkeikimai niekuomet neatneša jokių laukiamų padarinių, kaltę

**ĮSIGYKITE
KNYGĄ DABAR**

obuolys.lt